

Glasovi iz Našega Gibanja

Vzhodnoohijska konferenca J. S. Z.

Konferenca soc. klubov in društva Prosvetne matic JSZ za vzhodni Ohio in West Virginijo se je vršila v nedeljo 17. aprila 1932 v Matozovih prostorih, Blaine, O.

Sejo je otvoril tajnik Jos. Snay. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen John Rebol in za zapisnikarja Nace Zemberger. Konferenca se je udeležilo nad 30 sodrugov in zastopnikov.

Zastopani so bili sledeči klubi: št. 2 Glencoe, Anton in Albina Kravanja; št. 11 Bridgeport, Joe Skof, Louis Gorenc, Fr. Matko, Joe Snay, Kroflič, Fr. Blatnik in več drugih; št. 25 Powhatan Point, John Omerza in John Kostrevc; št. 95 Piney Fork, Fr. Zaveršnik in soproga, Strajnar in Zemberger; št. 189 Blaine, Nick in Pavla Glogovšek.

Klub št. 9 Power Point, ni bil zastopan.

Društvo Prosvetne maticice: št. 13 SNPJ, John Rebol in Jos. Snay; št. 562 SNPJ, Barton, Joe Skof in soproga; št. 119 SSPZ, Bridgeport, Fr. Matko.

Društvo št. 275 SNPJ., Maynard, in druš. SSPZ, Power Point, nista bila zastopana. Vse tu navedene naselbine so v državi Ohio.

Zapisnik prejšnje konferenca je bil prečitan in sprejet.

Druš. št. 275 je pismeno sporočilo, da jim ni bilo mogoče poslati delegata. Prečitano je bilo pismo tajništva JSZ s sporočilom, da je konference upravičena do delegata na prihodnjem zboru.

Tajnik soc. stranke v Ohiu je poročal, da je finančno stanje od prejšnje do te konference sledče:

Prenos \$33.14
Dohodki skupaj s prenosom 82.96

Izdatri \$50.98

V blagajni 31.98

Nadzornika Joe Skof in Fr. Zaversnik sta izjavila, da sta račune pregledala in so v redju.

S. Snay, ki je bil delegat iz tega okrožja na konvenciji ohijske soc. stranke, je obširno poročal o razpravah in sklepih.

Prejšnja konferenca je zaključila, da trpi polovico stroškov za delegata, drugo polovico pa plačajo klub. Na vsekoga pride \$2.50. Poročilo je bilo odobreno.

Snay je dalje poročal, da se soc. konferenca v Clevelandu zavžela za akcije v prid podprtju brezposebnih skozi državno zakonodajo in za stavkujoče premogarje. Izdelana je bila posebna resolucija, razposlana klubom ter jim pripomberena v sprejem, v svrhu, da se socialne zakone pospeši.

V točki "poročila klubov" sta Anton in Albina Kravanja poročala, da so v klubu št. 2, Glencoe, samo še trije člani. Ker v Glencoe sploh ni dela, so se ljudje povečini izselili in ker ni upanja, da se mesteca še oživijo.

Zborovanje se je pričelo ob 10. dopoldne in bilo je zaključeno ob 2. pop. Potem je sledila prosta zabava.

John Rebol, predsednik; Jos. Snay, tajnik; Nace Zemberger, zapisnikar.

KLUBOM IN DRUŠTВOM

ALI želite svojim priredbam čimveč moralnega in gmotnega uspeha?

OGLAŠAJTE JIH V PROLETARCU!

KAKO BRANI POLICIJA "RED IN MIR"

Nedavno je v čikaškem predmestju Melrose Park demonstrirala večja skupina, ki so jo baje vodili komunisti, kot je bilo že poročano v prejšnjem Proletarju. Demonstranti so bili večinoma delavci, ki so že dolgo brez posla, v nevarnosti za svoje domove, ali pa že izgnani iz stanovanj. Policija v Melrose Parku je zelo nervozna, kadar zagleda večjo skupino ljudi, če ne gredo v kak "ba eball" park. Predstavila si je strahote "revolucije" in en policaj se je tako ustrial, da je padel. Pri tem se mu je sprožila mala strojna puška. Osem demonstrantov je občelo vsled tega ranjenih na trotoarju in cesti. Tri vidite na tej sliki. Policij je potem faktično trdil, da je "padel" in puška pa da se mu je ponosreči sprožila. Melrose Park ima zdaj spot "red in mir".

S IV. konferenca Prosvetne maticice v illinoiskem-wisconsinskem okrožju

Ob 9. zutraj 1. maja so se zbrali na konferenci Prosvetne maticice čikaškega okrožja v S. S. Turn dvoran v Milwaukeeju zastopniki raznih društev in klubov, da se posvetujejo o prosvetnem in političnem delu našega delavstva. Za predsednika je bil izvoljen sodrug Joe Vidmar, za zapisnikarja pa Joe Ule.

Konferenca je bila obiskana dobro in razprave spontane. Zastopane so bile navedene organizacije po sledenih zastopnikih:

Charles Pogorelec in Frank Alesh sta zastopala klub št. 1; John Kopach mladinski odsek klubu 1 in društvo Pionir št. 559 SNPJ; Anton Gardén društvo 1 SNPJ; Louis Kužnik klub št. 45 in društvo št. 14 SNPJ; Frances Artach dramski odsek SND, Waukegan; Joe Radelj in Mary Schuler klub št. 37; John Zupan in Anton Demšar klub št. 180; Frances Skrubé klub št. 235; Frank Puncer pevski zbor Naprek in društvo Bled št. 19 JPZS; Frank Poličnik in John Dolinar društvo 16 SNPJ; Vincenc Pugelj in Frank Božič društvo 104 SNPJ; Elsie Prislak in Jenine Oblak društvo 192 SNPJ; Leo Schweiger društvo Badgers št. 584 SNPJ; John Potisk društvo 234 SNPJ; Joe Vidmar društvo 7 JPZS; Louis Ambrožic SSM društvo Vojtka in Anton Kamniker mladinski odsek klubu št. 37. Prijavljeni a ne navzoča sta bila Spasa Markovich od klubu št. 20 in Joe Verhovec za čitalnico SND, Waukegan.

Zastopniki so poročali o raznih aktivnostih pri društvenih in klubih v zvezi s prosvetnim delom.

Pri nekaterih je več življenja in zanimanja, pri drugih manj. Eno najbolj živahnih in naprednih društev v Milwaukeeju je žensko društvo 192 SNPJ, ki je prispevalo tudi \$30 v kampanjski fond soc. stranke pri zadnjih mestnih volitvah. Sploh so bila poročila skoraj vseh milwuških zastopnikov optimistična in so

pa sem pooblastil za isto mesto sodruga Frank Poličnika, ker vsled izrednih razmer na zadnjem zborovanju izvoljeni zastopnik sodruga Kamniker ni mogel vršiti dolžnosti. To se mi je zdelo potrebno v svrhu posvetovanja in zaključkov v zvezi s poslovanjem konference.

Omenim naj, da je vsled finančnih potreb Proletarca obdar mesece januarja odobril sugestijo in listu dal \$25 podporo iz konferenčne blagajne.

Priporočila.

Glede aktivnosti za prihodnjo sezono priporočam:

1) V jeseni se naj zopet priredi skupni izlet v Waukegan, ki je središče konferenčnega okraja in najbolj primerno mesto za take priedbe.

Upam, da bi bilo zopet možno dobiti sodelovanje pevskih zborov kot sta "Naprek" v Milwaukeeju in "Sava" v Chicagu. Po podrobnejši udeležbi na bila velika, zvezčer pa je bila dvorana polna. —(Priprejeno po zapisniku.)

A. G.

Pojasnilo glede vožnje na milwuški zbor J. S. Z.

Zaradi ekonomike potrebe priporočamo vsem članom IX. rednega zборa JSZ, da se poslužijo vožnjih tiketov po znižanih cenah kjerkoli mogoče.

Za ene bo prikladna in najcenejša pot z busom. Nekateri se pripeljejo z avti. Večinoma se bodo poslužili železnici, na katerih dobite posebno v prazničnih dneh mnogih krajev polovicno znižane cene. Na skorih progah dobite tikete, za katere plačate enostransko vožnjo in k tej se desetino, tiket pa je za v oba kraja. Večjavni so od petka 27. maja, vrniti pa se morate z njimi v torek 31. maja pred polnočjo.

Informirajte se o podrobnostih na postajah in postopajte po svoji previdnosti. Kjer bi komu kazalo, da bi imel vsled znižanih cen zamudo, ali prevelike neugodnosti na potovanju, naj se pelje bodisi z busom, ali pa vzame regularni tiket na železnici, če mu je to edino ugodno.

Delegatje in gosti, ki pridejo iz vzhodnih držav, ali iz Michigana in zapadnih držav v Chicago z železnico, naj vzamejo tiket le do Chicaga (v oba kraja). V Chicagu se je treba

namreč za vožnjo v Milwaukee presesti. Med Chicago in Milwaukee pa tvori najboljšo vezovo električna železnica zvana Chicago North Shore & Milwaukee Railroad, po kateri vozi brzovlak iz Chicaga vsako uro. Njena glavna postaja v Chicagu je na ulicama Adams & Wabash. Vsakdo, ki se pelje v Milwaukee po tej progi, naj izstopi v Milwaukee National Ave., od kjer ima še dober blok do South Side Turn Hall.

Cikaška in okoliška skupina se odpelje na zbor s postajo Adams & Wabash s posebno zjutraj, ali ob 7. zutraj po centralnem standard času. V Milwaukee predemo ob 9. zutraj. S tem vlakom se peljejo tisti zunanjci delegati, ki se preko noči ustavijo v Chicago. Vožna cena je znižana na tej progi iz Chicaga v Milwaukee za delegate in goste JSZ. Stane \$2.25 v oba kraja. Odpeljete se lahko kadar koli v petek, v soboto 28. maja ali v nedeljo 29. maja, vrneti se pa morate v torek pred polnočjo. Vlak, kot že omenjeno, vozi vsako uro. Tikete po teji znižani ceni lahko dobite v teh dneh samo v uradu Proletarca.

Zunanjci delegati, ki bi želi s postajo Union, LaSalle ali katerekoli druge priti preje v urad Proletarca, naj vprašajo za Blue Island Ave. kar poulične železnice, ki jo dobite v nizu blizu teh kolodvorov. Ne pozabite omeniti Blue Island AVENUE, ker je poleg ulice tega imena tudi predmestje, ki se imenuje Blue Island.

Kdor se bi hotel peljati s taksijem, naj vzame bodisi Yellow ali pa Checker, ki sta najbolj zanesljivi kompaniji, da nobena naklonjenja delavščemu gibaju. Toda če se hotel vožiti, moraš vzeti, kar je najprikladnejše. Ne najemite takšnjev, ki jih lastujejo posamezniki, ker ti tuje najbolj cigarično. Vprašajte vselej za celo naprej in potem za potrdilo. Vožnja s taksijem iz katerekoli postaje do urada Proletarca ali SNPJ stane kak pol-drug dollar, do postaje električne železnice North Shore pa okrog pol dollarja.

Vsakdo, ki pride na zbor, naj vzame to številko Proletarca v svrhu informacij s seboj.

Kampanjski fond

J. S. Z.

I. izkaz.

V kampanjski fond JSZ v svrhu agitacije za naše kandidate in soc. stranke, so prispevali:

Conemaugh, Pa. — Klub št. 5 JSZ. \$10.00.

Chicago, Ill. — Klub št. 20 JSZ. \$10.00.

Barberton, O. — Klub št. 232 JSZ. \$5.00.

Skupaj \$25.00.

SEDEŽ SOCIALISTIČNE KONVENCIJE

MILWAUKEE

AUDITORIUM

Konvencija socialistične stranke se prične 21. maja v mestnem svetru v Milwaukeeju, Wis. Na njej bosta nominirana predsedniški in podpredsedniški kandidati. Ta konvencija bo posvetila posebno pozornost načrtom za pojavljanje socialistične stranke, da postane le stranka protetega organizacija delavščke sile. Za delegate na to važno zborovanje je bilo izvoljenih več članov JSZ kot kdajkoli prej v zgodovini socialistične stranke.

Krompir in kriza

Ely, Minn. — Tukajšnja Zemlja majna, v kateri je delalo tekom let že tisoč Slovencev, je 9. maja ustavila obrat. Kapitan (tako namreč tu imenujejo glavnega delodovjo v rudniku) je pozval rudarje pred superintendenta in ta jim je v ganljivem govoru pripovedoval, da naj bodo varčni in pridni, da naj nasade dovolj krompirja in sočinja, ko dozore jagoje (tod okrog jih je dosti), naj si prezervirajo veliko zalogo, v jeseni naj si nasuše gob — pa se bo že kako prebilo, dokler bo kriza. Lahko bi jim še reklo, da naj bodo kakor sv. Janez in uživajo kobilice. Bili pa bi vseeno na slabšem kot on, kajti on je imel na razpolago med divjih čebel, tu pa bi moral kobilice namakati kvečjemu v borovničnem soku.

Drugače smo na Elyju tako bogabočeni. Včasi se skregamo, v politiki pa smo tako vplivni, a se nam bi tisti profesor, o katerem pravite, da je na boardu pri franciških v New Yorku, kar čudil, ko bi prišel sem. En uspeh je torej dosegel, čeprav je takrat, ko ga je poslala na Ely dobra mati, združeval malo družbo samo pri veselju omizju (pa no edino ako hočete vi, da bo bilo takrat nič kaj veselo!).

SPORED DEVETEGA REDNEGA ZBORA JSZ**POROČALCI IZ VENČANIH ČLANOV ODBOROV.**

JOSEPH SNOY, Bridgeport, O.

ANTON VIČIČ, Chicago, Ill.

MATHEW M. KLARICH Jr., Detroit, Mich.

ANTON KAMNIKAR, Milwaukee, Wis.

OLGA VEHAR, Cleveland, Ohio.

ANNA P. KRASNA, Park Hill, Pa.

M. E. SOSTARICH, Milwaukee, Wis.

JOHN KOB, Duluth, Minn.

FRANK NOVAK, Milwaukee, Wis.

FRANK BRENC, Waukegan, Ill.

JOHN TERČELJ, Strabane, Pa.

NACE ŽLEMBERGER, Piney Fork, O.

DELEGATJE KLUBOV JSZ

Št. kluba in kraji:

1. Chicago, Ill.—VINKO LOČNIKAR in JOHN OLIP.
2. Oglesby, Ill.—ANTON UDOVICH.
3. La Salle, Ill.—PETER BANICH.
4. Conomaugh, Pa.—FRANCES LANGERHOLC.
5. West Park, O.—ANTON JANKOVICH, zastopnik.
6. Power Point, O.—MATT TUŠEK.
7. Bridgeport, O.—JOHN REBOL.
8. Sygan, Pa.—JOHN KOKLICH, zastopnik.
9. Burgettstown, Pa.—CHAS. POGORELEC, zastopnik.
10. Chicago, Ill.—MIKE LADEVICH.
11. Arma, Kana.—ANTON ŠULAR.
12. Cleveland, O.—LEO POLJŠAK in ANTON JANKOVICH.
13. Newburgh, O.—JOSEPH LEVER.
14. Imperial, Pa.—FRANK AUGUSTIN.
15. Milwaukee, Wis.—ALBERT HRAST in JOSEPH RADEL.
16. Waukegan, Ill.—LOUIS KUŽNIK.
17. Springfield, Ill.—JOHN OCEPEK.
18. Collinwood, O.—FRANK BARBIČ.
19. Virden, Ill.—FRANK ILERSICH.
20. Mornin, Pa.—ANTON ZORNICK.
21. Piney Fork, O.—FRANK ZAVRSNIK.
22. Detroit, Mich.—PETER BENEDICT in ANDREW GRUM Jr.
23. Detroit, Mich.—FRANK CESEN.
24. Cannonsburg, Pa.—JOHN KOKLICH.
25. Moon Run, Pa.—JACOB AMBROZICH.
26. West Allis, Wis.—ANTON DEMSHAR.
27. Girard, O.—JOHN TANCEK.
28. Barberon, O.—JOSEPH JEREK.
29. Sheboygan, Wis.—JOHN SPENDAL.

DELEGATJE KONFERENC J. S. Z.

1. Zapadna Penna.—JACOB AMBROZICH.

2. Ohio.—LOUIS ZORKO.

4. Severni Illinois in Wisconsin.—ANTON DEMSHAR.

5. Vzhodni Ohio in W. Va.—JOHN REBOL.

DELEGATJE DRUŠTEV PROSVETNE MATEICE.

"Slavija" št. 1 SNPJ., Chicago, Ill.—FRED A. VIDR.

Št. 16, SNPJ., Milwaukee, Wis.—JACOB ROŽIČ.

Št. 72, SNPJ., Radley, Kans.—STANLEY DOLLAR.

Št. 81, SNPJ., Red Lodge, Mont.—CHAS. POGORELEC, zastopnik.

Št. 87, SNPJ., Herminia, Pa.—ANTON ZORNICK.

"Nada" št. 102 SNPJ., Chicago, Ill.—KRISTINA TURPIN.

Št. 119, SNPJ., Waukegan, Ill.—ANNA MAHNICH.

Št. 122 SNPJ., Aliquippa, Pa.—FRANK ZAITZ, zastopnik.

Št. 121, SNPJ., Detroit, Mich.—JOHN JANC.

Št. 104, SNPJ., W. Allis, Wis.—VINCENT PUGELJ.

Št. 138, SNPJ., Canonsburg, Pa.—JOHN KOKLICH.

Št. 192, SNPJ., Milwaukee, Wis.—MARY MUSICH.

Št. 206, SNPJ., Gross, Kana.—JOHN ŠULAR.

Št. 234, SNPJ., Milwaukee, Wis.—JOE CHOKEL.

Št. 297, SNPJ., Raton, New Mex.—ANTON GARDEN, zastopnik.

Št. 312, SNPJ., Collinwood, O.—ANDREW BOŽIČ.

Št. 344, SNPJ., Sheboygan, Wis.—FRANK STIH.

Št. 358, SNPJ., Power Point, O.—MATT TUŠEK.

Št. 434, SNPJ., Arma, Kana.—MARTIN KRUSIC.

Št. 449, SNPJ., Cicer, Ill.—FRANK MARGOLE.

Št. 584, SNPJ., Milwaukee, Wis.—LEO SCHWEIGER.

Pioneer št. 869 SNPJ., Chicago, Ill.—JOHN RAK.

Št. 609, SNPJ., Arma, Kana.—WILLIAM J. STRAH.

Št. 725, SNPJ., Latrobe, Pa.—JOHN RAK, zastopnik.

Št. 20, SSPZ., Cleveland, O.—ANTON JANKOVICH.

Št. 18, SSPZ., Milwaukee, Wis.—JOE VIDMAR.

Št. 19, JPZS., Milwaukee, Wis.—FRANK POLIČNIK.

Cítilacina SND., Waukegan, Ill.—ANNA MAHNICH.

Isob. in drug. klub "Slovenci". San Francisco, Calif.—JOŠKO OVEN, zastopnik.

S. M. P. dr. "Vijolič", Milwaukee, Wis.—LOUIS AMBROZICH.

Soc. poročki zbor "Sava", Chicago, Ill.—ALICE ARTACH.

Vpliv cerkve in naše socijalistično gibanje

Chicago, III. — Socialistično gibanje med slovenskim delavstvom v Ameriki ne izločuje vernikov, zato se nekateri minljiva, da je katoličan lahko socialist? Kaj pravzaprav je katoličan? Ali sme, ali ne smeti biti v socialistični organizaciji? Ali so tisti, ki argumentirajo, da "mi nismo proti veri", nego le za socializem, v pravem? In če so, v kakem oziru?

O vsem tem poda referat s. Frank Zaitz v petek 27. maja zvečer po seji kluba št. 1 v dvorani SNPJ. Po njegovem predavanju sledi diskuzija. Pridite vsi. Tudi nečlani so dobrodošli.—P. O.

Delegatom IX. zbora JSZ v Clevelandskem okrožju

Vsi razumemo, da je potrebno posebno v slabih časih hraničiti kjerkljivo mogoče. Verčnost je na mestu, istotako v delavskih organizacijah med katrimi JSZ ni izveta. Gre se v tem slučaju zaradi vožnje njenih delegatov na zbor v Milwaukee. Informiral sem se in ugotovil, da bo najcenejše, če se delegatje poslužijo busov in kupijo vožnji listek v Chi-

cago in obratno, ki stane iz Clevelandca v oba kraja \$12.

Veljaven je 60 ni. Samo v eno

stran je voznila na busu \$8.

Ako se peljeti z vlakom, je

voznila samo v eno stran \$12.26, torej lahko prihrani

vsak delegat iz tega okrožja na

vožnji konvenčnemu skladu JSZ nad \$12. Postaja avtobusov v Clevelandu je na East

9th St. in Superior ave. Najboljše je, če vzamete tistega,

ki zapusti Cleveland ob 8.30

zvečer.

Louis Zorko, Cleveland, O.

Iz svojih zapiskov zbirka Spartak

Milwaukee, Wis. — Radikalci so ljudje, katere se zapira, obesja in preganja dokler nihjih nasprotinci ne začno posnemati njih ideje kot edino pravilne in koristne.

Rusija bo kmalu končala svoj orjaški petletni načrt, v New Yorku pa bodo medtem dogovorili katedralo, ki stane \$20,000,000.

Napredna dežela je tista, kjer plačujejo delodajalcii nizke plače, katere jim omogočajo napraviti dovolj denarja za podpiranje revnih delavcev.

In pa tista dežela, kjer dela ljudstvo dolga leta noč in dan, z vsemi silami, potem pa nenadoma stoji na cesti brez del, denarja in vsega, kar je poprej hitelo izdelovati.

Amerikanizem: Oglasati prospireto kot posledico naše modrosti in obsojati boljševike in pa božjo (ne)previndost zaredi gospodarskega poloma.

V kameniti dobi je bil človek zelo primitiven. Toda kako bodo sodili o naš arheolog v prihodnjih stoletjih, ko bodo videli "funny pictures" naših nedeljskih časopisov ter slišali iz starih gramofonskih plošč naš jazz in "moderne" kruleč tenoriste?

Kateri člani so najbolj vneti za društvene pripadite? Tisti, ki niso nikdar v pripravljalnemu odboru in se ne udeležijo nobene pripadite.

Zakaj Francija ni izgubila zaupanja v dolar že leta 1917?

Amerikanizem: Poveriti manjšini vladno moč potem pa

Dr. Andrew Furlan

ZOBOZDRAVNIK
vogal Crawford and
Ogden Ave.
(Ogden Bank Bldg.)

Uradne ure: Od 9. do 12. dop., od 1. do 6. popoldne in od 6. do 9. zvečer. Objedovanje: od 9. do 12. dop., in od 6. do 9. zvečer.

Tel. Crawford 2882.
Tel. na domu Rockwell 2812.

Uradne ure od 1. do 6. pop., izvzemljene nedelje.

John Metelko, O. D.

Prelišemo oči in doležimo očala

6417 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, O.

Dr. Otis M. Walter

ZDRAVNIK IN KIRURG.

4002 W. 26th Street

Chicago

Uradne ure od 1. do 6. pop., izvzemljene nedelje.

SUNSHINE — FRESH AIR AND GOOD PURE MILK

Balance Your Daily Diet With

WENCHEL'S DAIRY PRODUCTS

GOOD PURE MILK

IT PROTECTS YOUR HEALTH

2380-82 BLUE ISLAND AVE. — Phone Roosevelt 3673

Charles Pogorelec, tajnik JSZ.

ESKSKUTIVA: Frank Aleš, Peter Kokotovič, George Manach, Filip Godina, Fred A. Vidor, Joško Ovn, Frank Zaitz.

NADZORNÍ ODBOR JSZ: Sava Bojanovič, Donald J. Lotrič, Blaž Novak.

PROSVETNI ODEŠEK JSZ: Anton Gardon, Ivan Moški, John Rak.

NADZORNÍ ODBOR SLOV. SEKCIJE JSZ: Frank Margolič, Frank Udevič, Angela Zaitz.

ČLANI IX. REDNEGA ZBORA J. S. Z.

V sledenjem je seznam prijavljenih delegatov klubov JSZ, društev Prosvetne matice in skrotnih konferenc in imena članov odborov po poročevalci.

ČLANI ODBOVAR JSZ:

Charles Pogorelec, tajnik JSZ.

ESKSKUTIVA: Frank Aleš, Peter Kokotovič, George Manach, Filip Godina, Fred A. Vidor, Joško Ovn, Frank Zaitz.

NADZORNÍ ODBOR JSZ: Sava Bojanovič, Donald J. Lotrič, Blaž Novak.

PROSVETNI ODEŠEK JSZ: Anton Gardon, Ivan Moški, John Rak.

NADZORNÍ ODBOR SLOV. SEKCIJE JSZ: Frank Margolič, Frank Udevič, Angela Zaitz.

ČLANI IX. REDNEGA ZBORA J. S. Z.

V sledenjem je seznam prijavljenih delegatov klubov JSZ, društev Prosvetne matice in skrotnih konferenc in imena članov odborov po poročevalci.

ČLANI ODBOVAR JSZ:

Charles Pogorelec, tajnik JSZ.

ESKSKUTIVA: Frank Aleš, Peter Kokotovič, George Manach, Filip Godina, Fred A. Vidor, Joško Ovn, Frank Zaitz.

NADZORNÍ ODBOR JSZ: Sava Bojanovič, Donald J. Lotrič, Blaž Novak.

PREMOGOVNIK USTAVIL OBRAT RADI PLINA

PROLETAREC

List za interes delavskega ljudstva.

Izhaja vsak četrtek.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba,
Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovenske Socialistične Zveze

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.09;
za pol leta \$1.75; za četr leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu naj-
pozneje do pondeljka popoldne za priobčitev
v številki tekotega teden.

PROLETAREC

Published every Thursday by the Jugoslav Workmen's
Publishing Co., Inc.
Established 1906.Editor Frank Zaitz
Business Manager Charles PogorelecSUBSCRIPTION RATES:
United States, One Year \$3.00; Six Months \$1.75;
Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year
\$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

3639 W. 26th ST., CHICAGO, ILL.

Telephone: Rockwell 2884.

546

Onečaščena solidarnost

Razumnega delavca, ki stoji ob strani, najbolj žalosti bratomorni boj. Socialisti niso brez napak, toda bratomornega boja oni ne izdejo in ne goje. Kdor čita komunistične liste in letak ter posluša njihove demagogične oratorje, ve, kdo provokira in kdor besni. Komunisti v Zed. državah napadajo socialiste od početka razdorov. Pred osmimi leti so bili že uverjeni, da je soc. stranka mrtva, ali ker le ni izdihnila, so jo pokopavali v ceremonijalnih obravnava na odrh. Uganjali so neumnosti, ki spadajo pod stopnjo normalnega otroškega razuma. Zdaj spet besni, ker jih napredek naše stranke boli in povzroči krče.

V svojih listih in letakih zatrjujejo, kako socialisti pomagajo v pripravah za vojno proti Sovjetski Uniji, kako podpirajo japonski imperializem, kako so v zaveznosti z bankirji, z unijsko birokracijo, s Henrijem Fordom, z Morganom itd. Socialisti ubijajo stavkarje, socialisti so skrivi uboju delavcev pred Fordovo tovarno, socialisti so krivljeni vsega hudega in zlega. Socialistični policijski šefi v Berlinu, v Milwaukeeju in povsod drugod more in pretepajo delavce. Rosa Luxemburg in Karl Liebknecht sta bila zbita do smrti in utopljeni v krvi po zaslugu socialistov. Milwaukeež župan Hoan je smrtni sovražnik delavcev in "Proletarce" je največji zagovornik jugoslovenske diktature ter v njeni službi.

Provokatorji, ki se odevajo z glorio ruske revolucije in nastopajo pod komunistično širimo, jažejo tako očitno, da nimajo zavednega mislečega delavstva že nikjer več za seboj. Delavci so kmalu uvideli, da je težko vedeti, kdo izmed teh "revolucionarjev" je res komunist in kdo le agent provokator v službi ene ali druge kapitalistične agencije.

"Z ognjem in mečem"

Le malokje na svetu se bore socialisti s toliknimi težkočami proti premoci reakcije, kakor na Ogrskem. A jih le ne more uničiti. Več članov uredništva njihovega dnevnika "Nepszava" je bilo v proših letih umorjenih in vodilnega urednika so zavratno napadli, ga ubili in vrgli v Donavo.

Ne socialistične ideje, in ne socialistične stranke s temi metodami niso zatrlji. Svoj vpliv širi v tej krizi nele med industrialnimi nego prič v času svojega obstoja tudi med agrikulturnimi delavci, ki so sužnji ogrskih velikašev v pravem pomenu besede.

"Socialistična ideja med poljske delavce ne sme priti," so zavpili magnatje, klerikalni list "Magyarsag" pa je napovedoval socialism vojno v posebnem uredniškem članku, v katerem pravi med drugim, "da se je treba z marksizmom v ogrski vasi spopasti z ognjem in mečem".

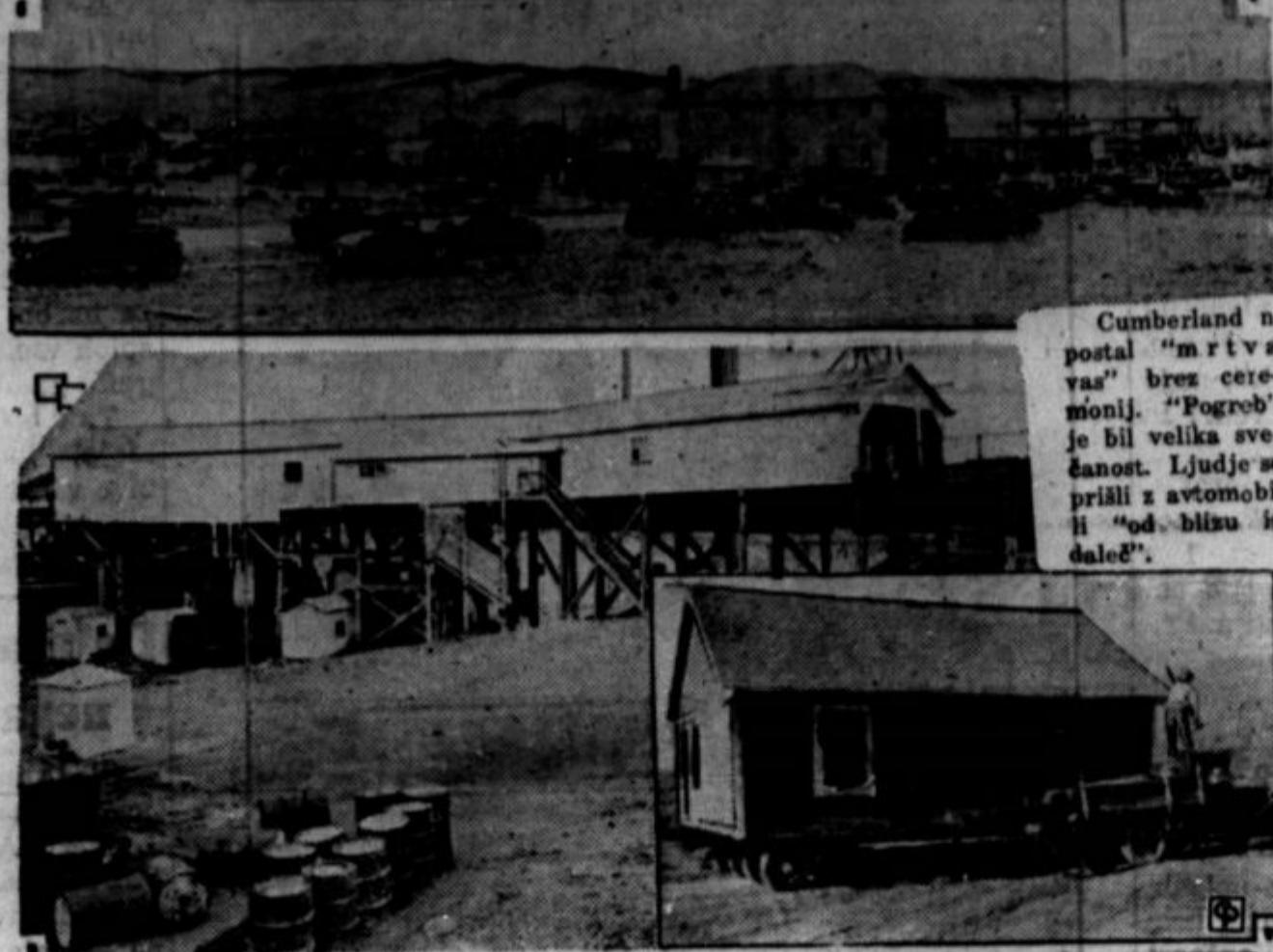
Pobožni urednik Milotay je bržkone pozabil na reč v v. p. nismu, kjer je rečeno, da kdor se z mečem bojuje, boste z mečem pokončan.

"Strankarstvo" v kongresu

V razpravah o davčnih predlogah in balanciranju budžeta se je do pike natancno izkazalo, da sta republikanska in demokratska stranka eno in isto. Le da so se nekateri poslanci zbalj svojih volilcev, in tako pri glasovanju od začetka ni šlo vse tako kakor so želeli interesi, ki kontrolirajo kongres in ameriško vlado.

Uporni poslanci, razen odločnih "progresivcev", pa so kmalu spoznali, da morajo biti poslušni in da so ga s svojo upornostjo zelo "polomili". Svojo taktiko so nato spremenili polagoma, skrito, da se obvarujejo kritike volilcev, ob enem pa so gospodarjem dovolili kolikor so v taki krizi od njih sploh mogli pričakovati.

Le "progresivi" se do kraja upirajo. Ker pa so brez programa, ne stejejo. Tudi to je v prid nevidni ameriški vladni na Wall Streetu, ker taki progresivi ovirajo stvoritev močne delavske stranke.

Cumberland ni postal "mrtva vas" brez ceremonij. "Pogreb" je bil velika svečanost. Ljudje so priliči z avtomobili in "od bližu in daleč".

Tone Podgoričan pravi:

V New Yorku se mudi rojak iz stare domovine, g. Marian Pfeifer, poročevalc ljubljanskega režimskoga lista "Jutro", ki mu je bila poverjena posebna misiona: zbliziti rojake to in onstran atlantske luže ter prepričati mile rojake v Ameriki, da je narod v Jugoslaviji svoboden, zadovoljen in srečen na vso moč in da noč in dan hvali bojo previdnost, ker mu je poslala režim, ki se je bil rodil dne 6. januarja 1929 pod Živkovčeve generalsko kapo. O ciljih te svoje misione nas je g. Pfeifer že dovoljno podučil s svojimi članki, da nam ni treba tavati v temi in lovit črnih mačkov. Ker nas njihova zblizilevatska tura malce zanimala, naj nam ne zameri, če se tudi malce pomudimo pri njem.

V "Jutru" od 24./4. t. 1. je bilo priobčeno "Pismo iz New Yorka", podpisano g. M. Pfeifer. Zanimivo pismo. Nanaša se, kakopak, na slovensko naselbino v New Yorku, kjer se člankar mudi, vendar se zdi, da je pisek skušal ali vsaj želel zadeti s svojo kamero ameriško Slovenijo v splošnem. Člankar pohvali ameriške rojake, da so tako pridni, se zanimajo za razmere v staro domovini (v katerih so, kakopak, zelo slabo podučeni), se močno udejstvujejo kulturno in ne pozabijo redno prilivati rožiči narodnega ponosa, čeprav se mila otčabina salamensko malo briga za nas (kakor piše g. Pfeifer sam). Ampak ko se je člankar dotaknil kulturnega dejstvovanja ameriških Slovencev, so mu zdrbilno po licih grene solzice. Kaj pa je to, za božjo voljo?! Žalostno, žalostno in prežalostno dejstvo je odkril najnovejši zblizilevatelj: Slovenci v Ameriki nismo nobenega organizatorja prosvetnega delovanja! Mladi naši želijo, da se nam vse zgodijo!

Od tega dne naprej je časopis na prvih in notranjih straneh prinašalo dan na dan dolgovzne opise s kričnimi naslovni in s tem je zločin dobil nepopisano judsko pozornost. Vsi svoje uspešne poletne preteko preko Atlantika, ki je bil prvi v zgodovini, je postal Lindberg skrajno popularna oseba. Naravno je, da simpatizirajo z njim in njegovo ženo val, ki čitajo dnevne vesti. Policeja raznih mest, državna oblast v New Jerseyju z govorjem na celu, državni pravniki in policijski šefi iz mnogih ameriških mest so se zbirali v mestu blizu Lindbergeve posetive in ukrepali, kaj jim je storiti. Pri tem konferiraju in v preganjaju večinoma nedolžnih ljudi so potrošili več sto tisoč dolarjev ljudskega denarja. Kjerko li so videli v avtomobilu malega otroka, brž so ga netavili da ugotove, če ni to morda Lindbergov ugrabljeni sinček. Tudi v hotelu je imel mar-

sikateri zakonski par z enim malim otrokom enake neprilike z detektivi in časniki reporterji, ki so v takih slučajih skrajno usiljivi. Ker ni vse nič izdal, je Lindberg na nasvet prijateljev in oblasti najel vplivne gangsterje z naročilom, da naj stopijo v zvezo z onimi, ki so vzel otroka ter se z njimi pogode za odškodnino. Res so se pogodili. Prvi direkten sestanek je bil dogovoren ponodi na popolnemu sv. Raymondu. Lindbergov zastopnik je vrzel preko zidu zavitek bankovev v vsto \$50,000 in zastopnik zločincev na oni strani je nato naznani, kje bodo dobili otroka. Lindberg s svojim spremstvom se je napotil na označeno mesto in kmalu spoznal, da so ga — ociganili.

V Washingtonu je bogata Mrs. McLean nlačala nekemu gangsterju, ki je bil neko v službi justičnega dela, \$100,000, ker jo je zagotovil, da bo s to vsto izposojal povrnitev Lindbergevega otroka. Tudi njo se prevaral. Zdaj toči tega bivšega vladnega uradnika, ki jo je pripravil ob denar. Lindberg je namenil "aristokratiske" zločinev v New Yorku in drugje, da bi mu pomagali najti otroka. Z njimi v zvezo so bili

G. Pfeifer je nabral do sedaj v New Yorku precej važnih informacij. Najvažnejša je ona o "takozvanem izseljeni-

ku KSKJ od 10. maja naš je počil, da "Naloga je dovršena!"

Cigava naloga? Sestojanarske diktature. To diktaturo, ki je preje nihče ni hotel priznati, je zdaj člankar priznal. Toda te diktature je zdaj "konec" in nad Jugoslavijo se je različila svetloba sonca svobode. In hvaležni narod zdaj na vse kriplje hvali božjo previdnost, ker mu je poslala Živkovčev generalsko kapo, ki mu je vladala ter ga rešila popolne propasti. Kajti — ne odmajuje z glavami, neverneži! — Živkovčev je Jugoslavijo popolnoma "ozdravil" vseh njenih bolzni, v prvi vrsti seveda političnih in strankarskih. Odslaj — hvala Živkovčevu! — ne bo več strankarskih bojev v Jugoslaviji in tudi strejali se ne bodo več v narodni skupščini. Vse je mirno — po Živkovčevi zaslugi, kakopak. Pa kako — mirno! In diktature ni več — slava Peru! Cenzura sicer še odpira pisma "osumljencev" in policija budno paži na "nezanesljive" in "protidržavne" elemente, razne kulturne organizacije, ki so bile razpuščene, so se vedno razpuščene, delavci se ne smejo organizirati politično — toda to je pač zato, ker ne maramo strankarskih strasti in "protidržavnih elementov". Jako razumljivo! . . .

Zivkovčev se je umaknil, ker je dovršil svojo nalogo". Ozdravljen je državo in narod vseh pogubnih bolezni. Narod zdaj "lažje" diha. In kadar se bodo "z ozirom na narodno razpoloženje" vrstile zopet volitve, bo narod Srbov, Hrvatov in Slovencev složno in brez boja in prask izvobil zdravo režimsko predstavninstvo in še bolj zdravo opozicijo — drugače ne bo moglo iti, kajti narod je ozdravljen — in vse bo šlo kot po maslu. Seveda — ta seveda je potreben — če ne bodo delali zgage razni mački, radičeva salata in kladiva. Te vrste robe tudi v mili otačbinini ne manjka — hvala vsem svetcem!

Na zdravje zblizilevatelji! Mi gremo nabirat regat, ki je zdaj v najlepšem cvetju.

Clanek g. Pfeiferja v Glasu

KONTROLA ZLOČINCEV NAD ZED. DRŽAVAMI

MALI CHARLES A. LINDBERG

Dne 1. marca zvečer je raznesel brzjav vest, da so iz Lindbergeve hiše neznani zločinci odnesli njegovega dobro leto starega otroka. Lindberg, njegova žena in pestunja so bili v prisilju, otrok pa je spel v gornji sobi. Ko je šla pestunja po 9. uri zvečer k njemu, je našla posteljo prazno in okno odprto. Očvidno so ga ugrabili taki ljudje, ki so poznali notranjost hiše. Ta Lindbergeva rezidenca je na deželi v New Jerseyju. Njegovo posestvo okrog nje obsega več stok.

Od tega dne naprej je časopis na prvih in notranjih straneh prinašalo dan na dan dolgovzne opise s kričnimi naslovni in s tem je zločin dobil nepopisano judsko pozornost. Vsi svoje uspešne poletne preteko preko Atlantika, ki je bil prvi v zgodovini, je postal Lindberg skrajno popularna oseba. Naravno je, da simpatizirajo z njim in njegovo ženo val, ki čitajo dnevne vesti. Policeja raznih mest, državna oblast v New Jerseyju z govorjem na celu, državni pravniki in policijski šefi iz mnogih ameriških mest so se zbirali v mestu blizu Lindbergeve posetive in ukrepali, kaj jim je storiti. Pri tem konferiraju in v preganjaju večinoma nedolžnih ljudi so potrošili več sto tisoč dolarjev ljudskega denarja. Kjerko li so videli v avtomobilu malega otroka, brž so ga netavili da ugotove, če ni to morda Lindbergov ugrabljeni sinček. Tudi v hotelu je imel mar-

sikateri zakonski par z enim malim otrokom enake neprilike z detektivi in časniki reporterji, ki so v takih slučajih skrajno usiljivi. Ker ni vse nič izdal, je Lindberg na nasvet prijateljev in oblasti najel vplivne gangsterje z naročilom, da naj stopijo v zvezo z onimi, ki so vzel otroka ter se z njimi pogode za odškodnino. Res so se pogodili. Prvi direkten sestanek je bil dogovoren ponodi na popolnemu sv. Raymondu. Lindbergov zastopnik je vrzel preko zidu zavitek bankovev v vsto \$50,000 in zastopnik zločincev na oni strani je nato naznani, kje bodo dobili otroka. Lindberg s svojim spremstvom se je napotil na označeno mesto in kmalu spoznal, da so ga — ociganili.

Skozi vse te tedne je bilo opazovalcu, ki je motril histerične akcije posameznikov in oblasti, jasno kot morda še nikoli, da je javno živiljenje te dežele popolnoma pretezo s konceptom "izplačilo" pisati o njih.

Umr Lindbergeva detete ni osamljen slučaj. Razlika je le, da starši drugih ugrabljenih, posiljenih ali pa drugače mučenih otrok nimajo Lindbergevega slovesa in zato se časopisu ni "izplačilo" pisati o njih na dolgo in široko.

V preteklih dveh letih je bilo ugrabljeno v Zed. državah glasom policijske statistike 2,000 otrok in odškodnini. V večini slučajev so storili zahtevali odškodnino. Več je bilo umorjenih. Precej dekle je bilo zaščitenih z rokami perverznih posiljevalev. Vziale so bilo takozvano "javno menje" indiferentno. Začelo je plasti in izrekati mačevalne grožnje šele ko so ugrabili otroka popularnemu Lindbergu in izgleda, da bo ta slučaj, kakorkoli je tragičen, imel koncem konca nekaj dobrih posledic. Koristile bodo seveda splošnosti, ne pa Chas. Lindberg in njegovi ženi, ki sta v preih tednih šla skozi težke preizkušnje in veliko trplja. Njihov prvočink, ki ni storil nikomur níčesar žalega, pač ni zaslužil takega konca. Kriv pa je laboratorijski zločinstva, katerega ne kljče na zagovor nobena oblast.

(Dalje prihodnjic.)

Zgodovina delavskega gibanja na Slovenskem

PRIREDIL. ANTON KRISTAN

(Nadaljevanje.)

Pri nas med Slovenci malo čutimo, da kako veličnih fabrik in industrijskih podvezetij, reki bi skoro, da mi delavskega vprašanja niti ne poznamo in ne vemo, ali bodo kako naredilo se. Pač lehkno nastanejo, ali bodo skoro gotovo agrarne krize, vprašanje pojškega delavca — ali kako, tegu ne more z gotovostjo. Še noben znaten socijalni vef je razložil. Kolikor pa se je po naših mestih dozdaj od posameznih fantastov poskušalo na temelju naših naših delavcev podpihati in jih po socijalno-demokratičnih društvih v veliki veseljini organizem vplesti, kolikor se je skušalo z napravljanjem "strajkov" duha uporosti v delavskih krogih — vse je naredilo Štefan Štrajško. V Mariboru, Trstu in Ljubljani ni bilo socialističnog rogoviležem mogoče sponzorirati, mojstri in podvezetniki imajo več delavcev na izbiranje nego dela, in še največ so izgubili poguma.

Le tam in v onih društvih so si delavci pomogli in po potu asociacije dobro napredujejo, kjer so se zedinili na Schulze-Delitschevem načelu: pomagaj si sam. Socijalni demokrati, ki terjajo pomoč in še več, pravljajo na naših krajih s svojimi društvami. Tačko je na primer v Ljubljani "delavsko bolzenško društvo" (predsednik žurnalista A. Arko, namestnik Mizar Harisch, in kasir gospodar Grčar), ki ima uže, nad 300 udej, kateri vplačujejo po 15 kr. na teden, in v bolzni dobiti zdravljajoči džadatne podpore! Letos je izplačalo to društvo nad 2000 gld. na 100 udej in kakor čujemo ima okolo 1000 gld. gotovine. To je nekaj realnega, pametnega ter našega mojstrov in gospodarji, kakor tudi podvezetniki bi dobro storili, da bi svojim ljudem svetovali ali jih celo prisilili v to društvo stoljetje

P. ZOLA:

RIM

Poslovenil Etbin Kristan.

(Nadaljevanje.)

Pokazal je na brezbarvne strehe finančnega ministrstva, na neskončno, brezupno puščavo, kakor da vidi že naprej požeto slavo, vso strašno puščobo žugajočega bankrota. Zadržavane solze so mu zastrle oči; krasen je bil videti v svojem omajanim upanju, v bolestnem nemiru, z velikansko belolaso levo glavo. Zdaj je bil brezmočen, priklenjen v tej goji, svetli; tako ponosno revni sobi, ki je bila videti kakor protest proti monumentalnemu bogastvu vsega okraja. To so torej napravili iz osvojitev! In zdaj je bil od strele treščen ob tla, nespособen, da bi še enkrat žrtvoval svojo kri in svojo dušo!

"Da, da," je zaklical, "vse je človek dal, srce in glavo, vse svoje življenje, dokler je šlo za to, kar je pravi domov na enotno in svobodno. Ali sedaj, ko je demovina ustvarjena — kdo naj se zdaj navdušuje za reorganizacijo njene financ! To vendar ni ideal! In tako se godi, da umirajo starci, med tem pa ni med mladimi moža, ki bi se dvignil."

Hipoma je obmolknih, v mali zadregi in smehljajoč se sam svoji mrzljenci viharnosti. "Odpustite, zgodilo se mi je zopet, da sem utekel sam s seboj. Zares sem nepopravljiv. Naj velja, da opustiva sedaj ta predmet, in kadar boste videli vse, pridite zopet, pa se pomeniva."

Posle se je vedel očarjuoče. Iz zapeljive dobrohotnosti, iz prevladujoče prijaznosti, s katero ga je obdajal, je Pierre spoznal, kako mu je bilo žal, da je preveč govoril. Rotil ga je, da naj ostane čim dalje v Rimu, da naj ne se prenagli s sodbo in da naj bo prepričan, da Italija vendarje ljubi Francijo; on sam želi prav tako živahno, da bi ljubili Italijo in pravi stiah ga je obhajal, če je pomisli, da je morda ne ljubijo več. Duhovnik se je jasno zavedal kakor prejšnji dan v palači Bocanera, da se vrši nekakšen pritisk nanj, da izsili iz njega občudovanje in nežnost. Kakor žena, ki cuti, da ni lepa, ki dvomi o sebi in je občutljiva, tako se je Italija bala za mnenje svojih obiskovalcev in se je trudila, da bi si kljub vsemu ohranila njih ljubezen.

Ko pa je Orlando zvedel, da stanuje Pierre v palači Bocanera, se je iznova razburil in je napravil kretajo, ki je izražala njegovo jezo. Ali ta trenutek je bilo slišati trkanje na vrata. Zaklical je "noter", ali ustavljal je Pierre.

"Ne, nikar še ne odhajajte! Rad bi vedel —"

Vstopila je dama. Stirideseto leto je imela za seboj, bila je majhna in okrogla, še edna, z malimi potezami in prijaznim smehljajem, ki se je topil v masti. Imela je plave lase in zelene oči, čiste kakor studenčica, bila je precej dobro oblečena in je bila v svoji elegantni in preprosti rezedeni opravi videti zelo prijetna, skromna in premisljena.

"O, ti si Stefana!" je dejal starec in dal, da ga je poljubila.

"Da, stric. Sla sem mimo, pa sem vstopila, da vprašam, kako ti je kaj."

Bila je gospa Sacco, nečakinja Prade. Rojena je bila v Napoliju, njena mati je bila iz Milana in se je poročila z napolitanskim bankirjem Paganijem, ki je pozneje postal insolvent. Po polomu je Stefana vzela Saccu, ki je bil takrat le majhen poštni uradnik. Od tega časa se je Sacco, ki je hotel spraviti dom svojega tasta zopet kvišku, podajal v stranske zapletene in sumljive kupčje in je imel na posledi nepričakovano srečo, da so ga izvolili za poslanca. Odkar je bil prisel v Rim, da ga od svoje strani osvoji, je morala žena pomagati njegovi častihlepnosti, elegantno se oblačiti in otvoriti salon. Bila je pri tem pač še nekoliko nerodna, vendar pa ni bilo prezirati njenih služb, ker je bila zelo varčna, zelo previdna in dobra gospodinja; pododovala je od svoje matere vse izvrstne in solidne lastnosti severne Italije, ki so se krasno kazale poleg nepokojnosti in nemarnosti njene sogroge, cigar južnoitalijanska požejenja so vsak hip vzplamevala.

Stari Orlando, ki je zaničeval Saccu, je ohranil neko nagnjenje svoji nečakinji, v kateri je zopet nahajal svojo kri. Zahvalil se ji in se je takoj zmenil o novosti, katero so objavili jutrnji listi; zakaj slutil je, da je poslanec postal svojo ženo sem, hoteč izvedeti tastovo mnenje.

"No, in kako je z ministrstvom?"

Sedla je in ne da bi hitela, je začela pregledati časopise, ki so bili razkopljeni po mizi.

"O, nič še ni gotovega. Časopise je prezgodaj govorilo o tem. Kabinetni predsednik je poklical Saccu, pa sta imela pogovor. Toda obotavila se še; boji se, da nima sposobnosti za poljedelstvo. Da, če bi bilo za finance! In potem, ničesar ne bi sklenil, ne da bi Vas vprašal za svet. Kaj se Vam zdi, stric?"

Posegel ji je s arborito gesto v besedo.

"Ne, ne, v take reči se ne mešam."

Hitrji uspeh Saccu, tega pustolovca, ki je bil povaden, ki je vedno v kalnem ribaril, mu je biti gluhen; zdel se mu je kakor začetek konca. Saj ga je sin Luigi spravil v obup;

ali će se pomisliti, da ni Luigi s svojo veliko inteligenco, s svojimi vendarjev prav lepimi sposobnostmi nič, v tem ko se je Sacco, ta zmedenec, ta večno poželjivi uživalci priplazil v zbornico in je zdaj na najboljšem potu, da vtakne ministarsko listino v žep! Sacco je bil majhen, rjav, suh mož, z velikimi okroglimi očmi, s predstojčimi kostmi v licu in izrazito brado; vedno je plesal in kričal. Sijajna je bila njegova zgovornost; vsa njena sila je bila v glasu — v čudovito krepkem in blagem glasu. In laskal se je, in vse je izrabiljal, zapeljaval, pa gospodoval.

"Čuj me, Stefana, povej svojemu možu: Edini svet, ki mu ga morem dati, je ta, da postane zopet majhen uradnik. Tam bo morda lahko opravljaj koristne službe."

Starega vojaka je žalilo in togotilo, da je tak mož kakor Sacco vdrl v Rim kakor bandit, v ta Rim, ki ga je bilo treba osvojiti s tolikim plemenitom trudem. In Sacco ga je zdaj osvalj zase, ga je jeman tistim, ki so ga bili pridobili s težko muko; imel ga je le, da se naslaja ob njem in zadovolji svoje nebrzdano poželjjenje po moči. Pod laskajočo zunanjostjo se je skrivala odločnost, ki je bila pripravljena požreti vse. Po zmagi, ko je bil pien še gorak, so prihrumeli volkovki. Sever je bil ustvaril Italijo, jug se je pognal proti plenu, planil nanj in je živel od njega kakor od ropa. In togoča uničenega junaka je bila predvsem osnovana na jasnejje in jasnejje se izražajočem nasprotju med severom in jugom: Sever — delaven in varčen, premišljen, političen, učen in povsem zavzet za moderne ideje; jug — neveden in len, vdan le neposrednemu življenskemu veselju, otročje nereden v svojih dejanjih, uživajoč v praznem blišču lepih, zvočnih besed.

Stefana se je mirno smehljala, gledajoča Pierra, ki se je bil umaknil k oknu.

"O stric, saj le tako govorite! Ali kljub temu nas imate radi? Že več kakor enkrat ste mi svetovali kaj dobrega in zelo hvaležna sem Vam zato. Tako tudi pri tisti reči z Attilejem . . ."

Govorila je o svojem sinu, lajtnantu in o njegovih ljubavnih pustolovščini s Celijo, malo princu Buongiovanni, o kateri so se zavabili vsi črni in beli saloni.

"Attilio — to je druga reč!" je zaklical Orlando. "To je moja kri kakor ti; in kar čudovito je, kako najdem samega sebe v tem fantu. Da, prav tak je, kakršen sem bil v njegovih letih — lep, hraber in sanjav. Vidiš, da delam sam sebi poklone. Toda res, Attilio mi je pri srcu, zakaj on je bodočnost, on mi vrača upanje . . . No, kako je s tisto rečjo?"

"Oh striček, zelo nas jezi njegova komedija. Govorila sem že z Vami o tem. Skomizgavali ste in dejali, da nimajo starši pritiskov, da spravijo zaljubljence svoje zadeve sami v red . . . Toda povsod govorite, da navajamo svojega sina, naj ugrabi malo prinsesa, da lahko poroči njen denar in naslov; tega pa vendar nočemo."

Orlando si je dal duška od srca.

"To so pravi pomisleki! Ali ti je tvoj mož naročil, da jih poveš meni? Že vem, da bi tvoj mož pri takih prilikah rad igral človeka z nežnimi občutki . . . Ponavljam ti, da se smatram tudi za tako častnega kakor je on, pa če bi imel sina, kakršen je tvoj, tako odkritosrčnega, tako dobrtega, tako naivno zaljubljenega, bi mu dal, da poroči kogar hoče in kakor hoče. Buongiovanni! Ljubi Bog, za obitelj Buongiovanni z vsem njenim plemstvom in denarjem, kar ga še ima, bo velika čast, če dobi tako lepega fanteta s tako žlahtnim srcem za zeta."

Zopet je dobilo Stefanino lice izraz mirnega zadovoljstva. Gotovo je bila le prišla po to pritrdilo.

"Dobro, stric, to povem svojemu možu in on bo zelo uvaževal Vaše besede; zakaj četudi ste zelo strogi z njim, Vas vendar odkritosrčno spoštuje . . . Kar se tiče ministrstva... moj Bog, morda sploh ne bo nič iz tega. Sacco se bo odločil, kakor bodo kazale razmere."

Vstala je in nežno objela starca za slovo kakor prej, ko je bila prišla. Hvalila je, kako dobro da izgleda, da je zelo lep in mu izvabila smehljaj, ker je imenovala neko damo, češ ta je še zaverovana vanj. Potem je zlahkim poklonom odzdravila nememu pozdravu mladega duhovnika in odšla skromnega in razumnega obraza.

Orlando je trenutek molčal in pogrenjen zopet v svojo otožnost upiral pogled v vrata; nedvomno je mislil na nejasno, mučno sedajočnost, tako različno od slavnega preteklosti. Nenadoma se je obrnil k Pierru, ki je še vedno čakal.

"Ostali ste torej v palači Bocanera, ljubi prijatelj! Oh, tudi od tam prihaja taka nešreka!"

Ko mu je pa duhovnik ponovil svoj razgovor z Benedeto in njene besede, da ga še vedno ljubi in da ne pozabi na njegovo dobroto nikdar, naj se zgodil karkoli, je bil griven. Glas se mu je tresel.

"Da, dobra duša je to; ona ni hudobna. Toda kaj storiti? Luigija ni ljubila, on pa je bil morda malce preveč nasilen . . . Te reči niso tajne, odkrito lahko govorim z Vami o njih, ker jih pozna na mojo žalost ves svet."

(Dalje prihodnjih.)

Delavec, ki čita samo kapitalistično časopisje, sploh nima pojma, kaj je delavski tisk.

VRSTA RIB, KAKRŠNA NAGLO IZUMIRA

V floridskih jezerskih in rečnih vodah živi vrsta rib, ki jih imenujejo manante. Ta vrsta rib naglo izumira. Čikaški Sheddov Aquarium in Grantovem parku je dobil že dve, eno lanskega oktobra. Obe sta poginili, poslednja dne 11. maja, dasi sta imeli najboljšo pažnjo. Zadnjo, ki so jo pripeljali v Chicago, so vjeli lanskega oktobra. V gala je tedaj 636 funtov in ima 8 čevljev 10 palcev dolžine. V floridskem domovju se hranijo z vodno travo, in v tem je njihova posebnost.

Kdo bo zmagal?

Piney Fork, O. — Glasovi ameriških volilnih so še vedno na prodaj. Dokler bo tako, bomo čuli vseprek: Kdo bo zmagal: republikanec ali demokrat?

Zavedno delavstvo ve, da je to naročena igra, s katero se vara naivne volilice. Dvajset milijonov dolarjev povprečno potroši ameriški kapitalizem v predsedniških volitvah za svojega "demokratskega" in svojega "republikanskega" kandidata. Socialisti nimajo denarja, da bi kupovali glasove, ker NISMO KAPITALISTIČNA stranka. Mi apeliramo na delavčev razum in na njegovo USTAVIJO napredek ameriške

Socialistična stranka ima po socialistične stranke.

Delavci, dajte rabiti razum, pa boste kaj hitro na jasnen, ali imate pred seboj od kapitalistov najetega "revolucionarja", ali pa iskrenega borca, ki želi dobro sebi in vam s širjenjem nauka in vere v konstruktivno delo.

Nace Ziemerberger.

ČIKAŽANOM.

Vsi v Chicagu, ki morejo in utegnejo, so vabljeni, da pridejo na zbor JSZ kot gostje. Naš poseben vikl gre s postaje Adams and Webster v soboto 28. maja ob 8. zjutraj, čiščaški čas. Tiket, ki stane samo \$2.25 v oba kraja, si rezervirajte pri Proletarcu.

Ženstvo v preteklosti in sedanjosti

Po raznih virih priredila Anna P. Krasna

(Nadaljevanje.)

Slabe delavake razmere med industrijskimi delavkami so dosegle, po nekaterih krajih svojo zadnjo mogočno stopnjo, ko delavke niso mogle zasižiti niti toliko, da bi se preživele, vkljub temu, da so delave po davanjam, včasih tudi šest najur na dan. Ameriške izdelovalke pokrivali (slamnikarice), izdelovalke smotk, delavke v tovarnah za gumbe, metle, moške delovne obleke, arajce, ženske bluze itd. so zaslužile zmorejo plačevati moške med zasedno.

Slabe delavake razmere med

industrijalnimi delavkami so dosegle, po nekaterih krajih svojo zadnjo mogočno stopnjo, ko delavke niso mogle zasižiti niti toliko, da bi se preživele, vkljub temu, da so delave po davanjam, včasih tudi šest najur na dan. Ameriške izdelovalke pokrivali (slamnikarice), izdelovalke smotk, delavke v tovarnah za gumbe, metle, moške delovne obleke, arajce, ženske bluze itd. so zaslužile zmorejo plačevati moške med zasedno.

Slabe delavake razmere med industrijskimi delavkami so dosegle, po nekaterih krajih svojo zadnjo mogočno stopnjo, ko delavke niso mogle zasižiti niti toliko, da bi se preživele, vkljub temu, da so delave po davanjam, včasih tudi šest najur na dan. Ameriške izdelovalke pokrivali (slamnikarice), izdelovalke smotk, delavke v tovarnah za gumbe, metle, moške delovne obleke, arajce, ženske bluze itd. so zaslužile zmorejo plačevati moške med zasedno.

Slabe delavake razmere med

industrijalnimi delavkami so dosegle, po nekaterih krajih svojo zadnjo mogočno stopnjo, ko delavke niso mogle zasižiti niti toliko, da bi se preživele, vkljub temu, da so delave po davanjam, včasih tudi šest najur na dan. Ameriške izdelovalke pokrivali (slamnikarice), izdelovalke smotk, delavke v tovarnah za gumbe, metle, moške delovne obleke, arajce, ženske bluze itd. so zaslužile zmorejo plačevati moške med zasedno.

Slabe delavake razmere med

industrijalnimi delavkami so dosegle, po nekaterih krajih svojo zadnjo mogočno stopnjo, ko delavke niso mogle zasižiti niti toliko, da bi se preživele, vkljub temu, da so delave po davanjam, včasih tudi šest najur na dan. Ameriške izdelovalke pokrivali (slamnikarice), izdelovalke smotk, delavke v tovarnah za gumbe, metle, moške delovne obleke, arajce, ženske bluze itd. so zaslužile zmorejo plačevati moške med zasedno.

Slabe delavake razmere med industrijskimi delavkami so dosegle, po nekaterih krajih svojo zadnjo mogočno stopnjo, ko delavke niso mogle zasižiti niti toliko, da bi se preživele, vkljub temu, da so delave po davanjam, včasih tudi šest najur na dan. Ameriške izdelovalke pokrivali (slamnikarice), izdelovalke smotk, delavke v tovarnah za gumbe, metle, moške delovne obleke, arajce, ženske bluze itd. so zaslužile zmorejo plačevati moške med zasedno.

Slabe delavake razmere med industrijskimi delavkami so dosegle, po nekaterih krajih svojo zadnjo mogočno stopnjo, ko delavke niso mogle zasižiti niti toliko, da bi se preživele, vkljub temu, da so delave po davanjam, včasih tudi šest najur na dan. Ameriške izdelovalke pokrivali (slamnikarice), izdelovalke sm

IZČRPEK ZAPISNIKA OHIJSKE KONFERENCE J. S. Z.

Porodilo po zapisniku konference soc. klubov in društev Prosvetne matice, ki se je vrnila 1. maja 1932 v prostorih kluba št. 27 v Slov. nar. domu, v Clevelandu, O.

Zborovanje je otvoril tajnik konference Louis Zorko. Za predsednika je bil izvoljen Jos. Jauch in za zapisnikarja Ivan Babnik.

Zapisnik prejšnje seje je bil sprejet.

Navodila tajništva JSZ so bila odložena na točko "volutve".

Tajnik Zorko je v stojem poročilu izvajal, da je bil v West Parku obnovljen klub št. 6 JSZ in da je v teku akcija tudi za ustanovitev mladinskega odseka.

Dalje je s. Zorko govoril o vprašanju selitve Proletarca v Cleveland.

Za nominiranje socialističnih kandidatov potrebujemo v Ohiu okrog 35,000 podpisov. Treba bo veliko delati, da dosežemo to število.

Za kampanjo bo treba precej denarja. Vsak naj zbirka. Z malimi prispevkvi od strani mnogih bo dosežen velik uspeh.

Nato je podal finančno poročilo, ki ga je konferenca odobrila.

Organizatorji. — S. Anton Jankovič je poročal o akciji za ustanovitev socialističnega kluba v Euclidu, kjer je Proletarca pridobil precej novih naročnikov in stranka pa članov. John Jankovič je poročal, da dobi v doglednem času nov klub JSZ tudi naselbina Canton, O.

Poročila zastopnikov Prosvetne matice:

Druž. št. 58 SNPJ, Cleveland. — Zastop. J. Rugej. Navedil nima. Med članstvom je precej zanimanja za to institucijo.

St. 49 SNPJ, Girard. — Zastopnik And. Krvina. Dasi ima društvo vsele krize finančne težkoče, ostane v P. M.

St. 126 SNPJ, Cleveland. — Zastopnik J. Terbižan poroča, da se članstvo zanima za vprašanje brezposelnostnega zavarovanja in druge socialne probleme.

St. 535 SNPJ, Akron. — Zastopnika M. Bolha in Max Kotnik poročata, da se je med članstvom razpečalo precej delevske literature.

St. 58 SNPJ, Collinwood. — Zastopnik J. Lokar pravi, da nima posebnih naročil. Aktivni napredni člani store v prospektu delavske stvari kolikor morejo.

St. 147 SNPJ, Cleveland, sta zastopala Em. Kobal in J. Grilic.

St. 614 SNPJ, Collinwood, Lojska Gubanc.

St. 208 SSPZ, Cleveland, J. Hodevar in V. Kandon.

Dramatično društvo "Anton Verovšek", Collinwood, je zastopalo P. Ster. Porocal je o dramskih aktivnostih društva, o angažmi v Warrenu in načinu potrebe sodelovanja v pospeševanju naše kulture.

"Delavca", ki je pevski odsek kluba št. 28, Cleveland, je zastopal J. Lever. Aprila je ta zbor imel s sodelovanjem srodnih ustanov svoj prvi koncert, ki je dobro uspel.

Klubi JSZ:

Klub št. 27 se zastopali J. Jauch, L. Poljak, Branislav, Babnik Ana Pengov, klubov mladinski odsek pa J. Vehar ml., Olga Vehar, Kr. Ilersich in R. Sumrada.

Člani kluba in odseka delujejo pri raznih akcijah v podobi brezposelnih, za nominiranje socialističnih kandidatov itd. Am. druž. koledarja je klub razpečal 389 izvodov.

Tudi v kulturnem oziru je klub št. 27 zelo aktiven. Njegov "Delavski oder" je dne 17. aprila gostoval v Canonsburgu, Pa., kjer je vprizoril Gorkijevo drama "Na dan". Mladina

Kampanjski banket v Chicagu

Chicago, Ill. — V sredo 25. maja bo imela v Chicagu soc. stranka velik kampanjski banket, na katerem bosta govorila tudi socialistični predsedniki in podpredsedniki kandidat. Vrnil se bo v Steuben klubu, 188 Randolph St., v 24 nadstropju. Jugoslovani bodo imeli posebno omizje, kakor poroča s. Lotrič. Govorniki bodo med drugimi Norman Thomas, D. W. Hoan, Morris Hillquit, Heywood Broun in B. C. Vladek.

Za klub št. 49 JSZ, Collinwood, so poročali Fr. Mihelič, F. Dacar in S. Bartol, da zadovoljivo napreduje in je aktiven na raznih poljih našega udejstvovanja. Pomagali bodo tudi v prizadevanjih, da se ustavni nov klub v Euclidu.

Zastopnik kluba št. 222, Girard, je poročal, da v njihovem okrožju socialistična stvar lepo napreduje. Ustanovljena sta bila dva angleško poslujoča kluba.

Klub št. 232. Barberon in okoliške naselbine, sta zastopala J. Jereb in John Jankovič, mladinski odsek pa J. Prostovrh, Frances Bregar in Jereb. Člani tega kluba so aktivni v nabiranju podpisov na peticije. Finance so nepovoljne. Brezposelnost velika. V Akronu je bil ustanovljen angleški socialistični klub. Klub v Barberonu ima od časa do časa priredebe s priernim sporedom in govorniki. Tel. Kedzie 4316.

Naročnikom v Kanadi

Valed zvižanja počitnice v Kanadi bo naročnina na Proletarca, od zdaj naprej ista kot za vse druge inozemske dežele, to je \$3.50 za celo leto in \$2.00 za pol leta. Naročnike v Kanadi prosimo, da to pri pošiljanju naročnine upoštevajo.

UPRAVNIŠTVO

Milijon za špijone
Italijanska vlada je dala špijonažni organizaciji "Ovra" v svojem proračunu en milijon dolarjev podpore.

PROSVETNA MATERICA J. S. Z.

V fond PROSVETNE MATERICE J. S. Z. so vplačala društva, socialistični klubi in druge organizacije v marcu in aprilu 1932 kot sledi:

Številka društva in kraj Vesta

36, SNPJ, Wilcox, Pa. \$ 4.50

622, SNPJ, Anyox, B. C. 2.00

Canada 5.00

312, SNPJ, Collinwood, O. 6.00

535, SNPJ, Kenmore, O. 6.00

6, SNPJ, Sygan, Pa. 12.00

128, SNPJ, Canonsburg, Pa. 12.00

10, SNPJ, Rock Springs, Wyo. 2.00

614, SNPJ, Cleveland, O. 6.00

204, SNPJ, Luzerne, Pa. 2.00

573, SNPJ, La Salle, Ill. 1.00

275, SNPJ, Maynard, O. 1.00

122, SNPJ, Aliquippa, Pa. 6.00

611, SNPJ, Seattle, Wash. 1.00

451, SNPJ, Onalinda, Pa. 1.50

388, SNPJ, Puruslowe, W. Va. 2.00

254, SNPJ, Bon Air, Pa. 2.00

206, SNPJ, Gross, Kana. 3.00

8, SNPJ, So. Chicago, Ill. 3.00

102, SNPJ, Chicago, Ill. 4.00

110, SNPJ, Chisholm, Minn. 6.00

600, SNPJ, Johnstown, Pa. 3.00

87, SNPJ, Herminie, Pa. 6.00

244, SNPJ, Taylor, Pa. 3.00

589, SNPJ, Strabane, Pa. 6.00

47, SNPJ, Springfield, Ill. 3.00

72, SNPJ, Radley, Kans. 1.50

434, SNPJ, Arma, Kans. 6.00

3, SNPJ, Johnstown, Pa. 3.00

562, SNPJ, Barton, O. 1.00

363, SNPJ, Galloway, W. Va. 2.00

Federacija SNPJ, Chisholm, Minn. 6.00

36, JSKJ, Conemaugh, Pa. 5.00

20, SSPZ, Cleveland, O. 12.00

61, SSPZ, Barberton, O. 3.00

80, SSPZ, Herminie, Pa. 6.00

220, SSPZ, Detroit, Mich. 2.00

7, JFZS, Milwaukee, Wis. 6.00

Cítalnica S. D. D. Collinwood, Ohio 6.00

Dramski odsek S. N. D. 6.00

Waukegan, Ill. 6.00

Dram. dr. "Anton Verovšek", Collinwood, O. 6.00

Pevski zbor "Sava", Chicago, Ill. 3.00

Pevski zbor "Jadrán", Collinwood, O. 5.00

KLUBI J. S. Z. 1, Chicago, Ill. 4.50

47, Springfield, Ill. 3.00

69, Herminie, Pa. 2.00

222, Girard, O. 6.00

Skupaj \$198.50

Tajništvo Prosvetne Matice JSZ.

Baretincic & Son

POGREBNI ZAVOD

424 Broad Street

JOHNSTOWN, PA.

Tel. 1475.

Samo, da je profit

Pri prodaji bondov tujih držav je napravila Morganova bančna hiša 11 milijonov dolarjev čistega profita.

Oh Well, Just so It Isn't Doles

By ADAM COALDIGGER

I'm right glad Congress ratified that moratorium Brother Hoover had granted to Germany while Congress was out of town. Under that moratorium, Germany won't have to pay us this year what it would have to pay if it could borrow money from us to pay it. Maybe by the time the moratorium runs out, we'll be rich enough again to loan Germany the money to pay its debts to us. Leastways that seems to be the expert opinion of the leading financiers in Congress, for all of them are agreed that the German Moratorium must hold good for one year only.

For my own part, I have maintained from the beginning that Germany would never pay those billion fines the allied brethren inflicted on it for having allowed itself to get licked. Of course I'm no financial expert, but I have enough experience as a debtor to know that no creditors of mine ever got money out of me I didn't have. Neither is the German practice of borrowing money to pay debts anything new to me. It is true I never went so far as borrowing the money to pay my debts from the folks I owed it to. What I mean by that is that I never borrowed from Paul to pay Paul, but only borrowed from Peter to pay Paul or vice versa, and even that didn't pan out as well as I thought it ought to. Anyhow, no matter how often and how much I borrowed from

Peter to pay Paul or vice versa, when it was all over, I owed just as much as I did before. So from my own experience, I say the best thing to do with that German moratorium is to extend it for ninety-nine years. I've put it at ninety-nine years because if by that time Germany don't pay, the disappointment won't kill any of us.

While on the subject of paying debts, by borrowing, let me say that in my humble opinion, there is entirely too much of these doings going on in high financial circles. First comes Brother Hoover with a plan to loan five hundred million smackers to the bankers because the poor fellows can't collect what they got standing out, and can't loan out what they collected in, because what they got belongs to their depositors who might call for it most any day. On top of all that, most banks have already loaned out ten times more to you and me than they ever will have. So what Brother Hoover proposes to do is to borrow five hundred million dollars from you and me and loan it to the bankers so that they can loan it to you and me in the hope that you and me will pay our debts to the banks with the money Brother Hoover borrowed from you and me.

Next there is a move on foot for the government to loan a thousand or fifteen hundred million dollars to building and loan associations themselves and pay the selves

and mortgage companies who specialize in home and farm loans. These folks loaned about fifty per cent of the value of such properties. This looks safe enough, but ain't any more because folks who borrowed money on houses to rent out can't collect the rent in and many people who borrowed money on homes to live in have to move out because they can't meet the taxes and interest.

The farm loans are even in worse shape yet for the farmer who borrowed \$5,000 on a \$10,000 farm when wheat was a dollar a bushel owes now 20,000 bushels of wheat on a \$5,000 farm. While his debt quadrupled, interest and taxes remained the same. So now the big idea is to increase both by taxing him for enough more to enable the mortgage companies to increase his debt and interest.

This is a highly complicated way of farm relief, and I'm afraid I can't make it quite clear to you. But the way it looks to me, it works out something like this: The Government sells a billion three per cent bonds. Then the Government loans that billion to the mortgage companies at four per cent. Then the mortgage companies loan it to the farmers at six per cent and the farmers pay off the bonds and the interest in taxes. Save my life, I can't see how that will get the farmers out of the red. However, something has to be done for them, for just imagine what would happen to the mortgage companies if they had to foreclose on these farm loans and operate the farms themselves and pay the selves

four bushels of wheat for every dollar they had loaned on them.

The latest candidates for solvency by getting in deeper are the railroads. When the railroads made profits, they increased their capital stock, and when they lost money, they issued bonds to cover their losses. Thus, between making money and losing money, they finally managed to pile up a capitalization (debt) of some twenty-two thousand million dollars. To pay dividends and interest on that twenty-two billions, they had to raise freight and passenger rates to where by now it is cheaper to walk and transport freight by wheelbarrows. So what between shoe leather and wheelbarrows want to stay up and most of the railroads glad enough to haul hoboos just to keep from getting lonesome, their stock and bondholders are getting leery of their investments.

So far as the stockholders are concerned, that wouldn't matter much because by now they are fairly well acclimated to no dividends. But with the bondholders, it's different. These bonds, some four or five billions of them, are held by savings banks and life insurance companies, and there's where you and me come in again. You and me entrusted our sweat-stained shekels to these concerns in the hope of having something laid aside for a rainy day or to save our loved ones the disgrace of a third class funeral. Now if the railroads go kafloo, our umbrellas and nice funerals go with them. So the railroads want to borrow enough money from you am me to protect our savings and save our loved ones from paying the undertaker by way of soap suds.

If this sort of thing keeps up, it won't be long before the Salvation Army will ask the Government to float a billion dollar bond issue to feed us and then sell the clothes on our backs to the scare-crows to

Two Party Shows Will Soon Arrive

Hoover will be renominated to succeed himself. He has the delegates and the party nobles cannot afford to fight him as that would be to admit that he is a failure. In the Democratic camp Roosevelt's brokers will try to repeal the two-thirds rule of Democratic conventions in force since 1832. Meantime the Happy Warrior, Al Smith, is making Roosevelt unhappy by blocking the latter in a few states.

The Democratic show will prove the most amusing. The main problem of the Republicans is to drag out the convention a few days to permit hotel and other business men to cash in. Old party conventions are like the old time circus. The lemonade and peanut concessions must have time to realize on their investments.

In Oklahoma "Alfalfa Bill" pulled a boner when he refused to request the release of Tom Mooney on the ground that it was "part of a plan of a league of my enemies". Senator Huey Long of Louisiana kicked over the Democratic apple cart by resigning his committee assignments and the following day making a hot speech against Joe Robinson, Democratic leader of the Senate. He nominated Hoover for the Republican and Robinson for Hoover's running mate. The suggestion is a good one. On Tuesday he placed in the Congressional Record a list of some forty odd corporations for which Robinson's law firm is counsel.

Finally, Hoover is said to buy five mystery books at a time. He apparently wants to learn what has happened to the capitalism which he piously worships.

—The New Leader.

Wanted: Horse Sense

By loaning money to railroads, the government will boost the prices of railroad stocks and bonds.

In that way it will make the roads more valuable so that it will, itself, have to pay more for them when it wants to take them over.

Nearly everything the administration does strikes a sensible and reasonable person as the limit of folly—and so does this.

The government could use the money to go into the market and buy up the railroad securities at rock bottom prices.

In that way it could make itself the owner of the railroads.

In other words, it could make the people the owners of them.

An then run them for the benefit of the people.

No such horse sense as that is abroad in Washington these days.

The people could have put horse sense in Washington—at the time when they voted for president and members of senate and house—but they made asses of themselves instead.—The Milwaukee Leader.

Light and Power

Astounding profits from the municipally owned and operated light and power plant of Pasadena, Calif., have made it possible for the city to construct, within a three-year period, a million-dollar civic auditorium, a \$200,000 police station, a \$125,000 golf links and a branch library. Thus, the light department has been correctly termed "Pasadena's civic loan bank".

This unique light plant, established twenty-five years ago on such a slender shoestring that it was necessary to use pie tins for street-light reflectors, has now earned in net profits as much as \$708,025 in a single year, while maintaining the lowest rates in California and one of the three or four lowest rates in the entire United States.—William Sidney in The Nation.

Drinks All Around and Not a Bite to Eat!

It looks as if there is a fair chance of repealing the Prohibition Amendment. Leastways, the Literary Digest poll indicates that all states but Kansas are for repeal.

And doesn't it beat all, just when the mothers of this country had learned how to make fairly good home brew, and red eye was getting so cheap that even the country parsons could afford it, and the prohibitionists had more prohibition than they had bargained for, and everybody is getting hungry, they're going to vote for drinks?

We were taught to believe that capitalists create employment and now we are learning that capitalists create unemployment. Oh, well, experience is the best teacher.

SEARCHLIGHT

By
DONALD
J.
LOTRICH

second part was given up to an amateur circus.

Sometimes we plan hard but are not rewarded for the energy expended. Comrade John Rak has been working hard to keep the young Slovenes together in the English Division. Somehow, the interest of the young folks has been lacking. Sometimes we take to much for granted but notwithstanding all that we are taking the job more seriously and hope to have a good flourishing group together before the year is up. Alice Artach made a splendid book review on Martin Eden by Jack London. The review was as good if not better than those made in High Schools. Jack Groser made his first attempt in explaining Henderson's "ABC of Socialism" and this writer spoke on current events. The attendance was better than at the April meeting.

Draping themselves in the flag of the United States, officials of the terrorized Kentucky Counties refuse to permit lawyers and officers of the American Civil Liberties Union to enter their counties and hold meetings. We have said before that the smell must be mighty bad and that something was radically wrong in Kentucky when they fear clean and honest citizens. We will add that every action of the state officials to thwart and muzzle investigations will hasten the day when Kentucky will again become a State of the Union. Now it is an outcast. Kentucky officials say that it is their own business how many poor miners they shoot and kill and place in jails for wanting to organize an industrial union. It is their business how miserably the coal diggers live, they add. And the rest of the States have said nothing; only a few brave men and women have dared to challenge the unprecedented rule of force.

Thirty Jugoslav comrades and friends are already listed to sit at the Jugoslav table at the great Socialist banquet on Wednesday, May 25, 1932, at the Stubens Club. Our quota is 40. We therefore need 19 more. We must know by Friday May 20 of all the others who will attend. The Stubens Club Building is located at 188 W. Randolph St. Donald J. Lotrich has the tickets and is looking after the reservations for our group. It will be a rare treat to sit among the great throng and listen to Norman Thomas, Mayor Hoan, Heywood Brown, Morris Hillquit, B. C. Vladek and others prominent in our movement. The tickets are selling \$1.25 (per plate).

It is gratifying to note that our Milwaukee comrades who have taken over the reign of the city a month ago are in there with all the vim and vigor to fulfill their election promises. Mayor Hoan is quoted more often than heretofore, while the city attorney is unusually active in forcing the issue of reduced rates on utilities and commodities. One of the Socialist campaign pledges was to have the price of coal and coke reduced. A reduction of \$2.50 per ton on this commodity was effected last week. Given the power, the Socialist because of their principles cannot help but make astonishing records if they follow the Socialist program.

Chicago broke the heat record for all time for May 15, last Sunday. It was sweltering hot, but that did not prevent a splendid attendance for the Pioneer May Festival at the SNPL Hall. The program made up of two parts was pleasingly applauded. In the first part the students of the Pioneer Juvenile Slovene School produced a play and the

But What a Man!

A woman rushed into a police station with a photograph in her hand.

"My husband has disappeared," she sobbed. "Here is his photograph. I want you to find him."

The sergeant looked at the photograph.

"Why?" he asked.—Tit-Bits.

College Exam Brings Out These Strange Answers

Examination papers of the current events class at Ohio Wesleyan university brought out these strange replies:

Tom Mooney is a high Democratic leader.

Huey Long is a Chinese general.

Francis Ouimet is the French premier.

Our Doings Here and There

By JOHN RAK

An interesting review of current events was given at the English Division branch meeting last Thursday by comrade Lotrich. A talk on Socialism was made by comrade Groser and Alice Artach gave a biography of Jack London's book "Martin Eden". For the next meeting the Mooney and Billings case will be reviewed and a general discussion will follow.

As the result of a recent public mass-meeting sponsored by the newly organized branch in the Clearing district, Chicago at which comrades Oscar Godina and Dr. R. B. Green spoke, seven new members were accepted. Joseph Zore, a member of branch 1 JSF who was the organizer of this branch says that greater interest for Socialism is shown at each meeting.

Comrade Lotrich tells us that he has already 30 reservations for the banquet to be held at the Stubens Club, Chicago, in honor of the presidential candidates of the Socialist party. A table for the Jugoslav group has been reserved, seating approximately 40 people. Anyone planning to attend can make reservations at the office of Proletarec or with comrade Lotrich.

Considerable discussion has been stressed by the Cleveland and Milwaukee comrades towards moving our official organ to one of the two cities.

This matter will come before the JSF convention. It is important at the present time to increase its circulation and give it strong financial support, to carry it through this depression. Other problems such as the Educational Bureau, organization among the younger folks, our cultural activities and the presidential campaign are equally as important. With due consideration on all issues

and with united co-operation we can feel assured that this convention will be one of the greatest of them all.

Friday, May 27, comrade Zaitz will lecture on "Catholicism and Socialism" at the meeting of branch 1. This question is often talked about and should provide an interesting discussion. As it will be our last meeting before the convention, all members are urged to attend. Friends and sympathizers are also welcome.

A series of programs will be given by branch 37 of Milwaukee during the week-end of the JSF convention, reports Anton Kamniker in the last week issue of Proletarec. Upton Sinclair's 3 act drama "The Machine" will be one of the presentations. It is a very fitting drama for the times and describes the corruption and graft of gang leaders and politicians. No one should miss the opportunity of seeing this performance.

The executive committee has inquired about transportation for out-of-town delegates to the JSF convention. From Cleveland, Pittsburgh and Detroit there will be special reduced rates of one and one tenth fare, round trip to Chicago. All delegates that can are urged to take advantage of this week-end excursion wherever possible.

The Socialist party of Illinois has just issued petitions for its candidates on the state ticket. All branches and comrades receiving them should do their utmost to secure signatures of all qualified voters that have not voted at the last primaries. We must have at least 30,000 signatures to place our party on the ballot this fall.

Marriages occur in hard times, indicating that some people just can't be happy without a boss.

It Pays to Vote Socialist

It is only a little over a month since the city election. It is less than a month since the newly elected officials took office. Yet there are already some very tangible results. We need not claim that they are wholly due to the election of Socialist officials, but we believe them to be chiefly due to that cause.

There is, for instance, the drop in the price of coal. It has happened since the results of the election became known. The price had been discussed during the campaign, especially by the mayor.

The price of milk has dropped also. The Socialists had been talking about a dairy owned and operated by the public.

The city attorney, while a candidate discussed utility rates, and so did other Socialists. He was elected. There is something doing along that line. It necessarily can't be done in a minute but take time. Yet there are rumors already of a voluntary cut in some of the utility rates.

Yes, it pays to vote Socialist.

There will be many other results, all indicating the wisdom of casting ballots for Socialist candidates. Locally, the wisdom of this is already evident. We hope the voters can see that the same logic holds good nationally, and in the various states.

For, if the voters of the states and the nation were to show their good sense at the ballot box next fall, by voting the Socialist ticket, the gains would be readily apparent, and they would begin at once after election, as they did here.

So long as the voters docilely vote the Republican and Democratic tickets, those parties don't have to do anything for the people. Why should they when they can get the people's votes without doing anything? But just let the voters vote the Socialist ticket in enormous numbers, and then see how the old parties will fall over each other to do something for the people, in an effort to win the voters back!

—The Milwaukee Leader.

Mr. Woll's Noose

If press stories are reliable Matthew Woll in the name of the National Civic Federation, has sent an amazing document to the Judiciary Committee of the House and Senate. It includes press clippings of forest and oil well fires, bombings, the destruction of buildings and other alleged crimes. What is extraordinary about this letter is that he admits that he has no evidence that "any of all of these outrages are the direct result of Communist" activity.

Not one item of evidence! Despite this admission he adds that many of the incidents "point clearly to such origin". He asks if these news items do not prove an "organized effort under the control of master minds". Then his conclusion. He asks his committee members to support pending legislation to give the Department of Justice power to deal with "subversive movements".

Have there been forest and oil well fires without malicious origin? Certainly. Have buildings exploded before there were Communists? Plenty of them. Any bombings? Yes, by gangs and even by politicians in primaries. What of the Chicago Primary of blessed memory?

What Woll apparently wants is a procedure like the Law of Suspects during the French Revolution. He dislikes Communists; so we do, but any man who makes such a proposal reads himself out of the company of civilized human beings. The very procedure he urges could be employed against striking workers and prove a deadly weapon in the hands of their exploiters. Woll helps to weave a noose that would eventually strangle the whole labor movement.

—The New Leader.

Equitable Distribution

This depression is world-wide to an extent never before experienced in the history of this old globe. Machinery in Europe as in America has been perfected to a high degree. The world is over-machined—that is, it is overmachined so long as capitalism prevails. The law of capitalism is that a man shall produce a value in dollars double that which he receives in wages. The law of capitalism provides that this surplus product must be sold by the owners of industry before they will reopen their factories.

These facts, plain to the Socialists of 50 years ago, are just beginning to be understood by men and women today. This is a hopeful sign. This underlying law of capitalism must be understood before one can make much progress in untangling the affairs of the nations. Once this fact is recognized, the next inquiry is: "What can be done to remedy this situation?" Carrying the thinking process a little further along, the inquirer makes the discovery that to prevent this congestion of undistributed goods, the man who works must receive for his labor a sum equal to the value of the goods he produces. Labor is then able to buy what it has produced, leaving no surplus to clog the wheels of industry.

—The American Freeman.

Fascist Italy Shaken By the Depression

Mussolini's Black Shirt regime is in a bad way with a deficit of \$75,000,000 facing it. Wages are being cut and demonstrations have been held against this policy. Secret literature is being circulated denouncing Fascist officials, one proclamation to the workers ending with, "Let us defend ourselves! Long live liberty!"

Recent secret correspondence from Rome to the Brooklyn Eagle also states that the Fascist leaders have even considered amnesty for political prisoners as a "strategic move in view on hunger parades". Moreover, the exiles abroad have done considerable harm to the Fascist regime by their constant exposure of it as a brutal slave state. The overthrow of the Black Shirts would inspire the working class movement all over the world.—N. L.

To those who delight in "inside stuff": The newspaper boys at Washington call the Reconstruction Finance Corporation the "Re-election Romance Corporation".

